

O. Andrzej Napiórkowski OSPPE, *Teologie XX i XXI wieku*, Kraków: Wydawnictwo WAM 2016, ss. 448.

Książka jest prezentacją 30 nurtów teologicznych XX i XXI wieku: m.in. neoscholastyki XIX/XX w., nurtów modernizmu XIX/XX w., teologii hermeneutycznej, ruchu liturgicznego, teologii nadziei, teologii procesu, teologii transcendentalnej, teologii dialektycznej, teologii politycznej, teologii doświadczenia, teologii piękna, teologii kultury, teologii sekularyzacji, teologii afrykańskich i azjatyckich – żeby wymienić tylko połowę z nich. „To, co dokonało się w przestrzeni Kościoła i teologii w XX w. oraz ma miejsce na początku XXI w., trudno nawet wprost ogarnąć i wypowiedzieć” – stwierdza Autor na wstępie monografii (s. 15). Pomimo tego udało mu się z wielką erudycją i wyczuciem proporcji między dziełem o charakterze leksykalnym i studyjnym wychwycić, nazwać i opisać najważniejsze prądy teologiczne ostatniej doby. O. prof. Andrzej Napiórkowski OSPPE przybliży zatem historyczny kontekst poszczególnych nurtów, opisuje ich istotne koncepcje oraz ich twórców czy też przedstawicieli wraz z ich dziełami. Nie ogranicza się przy tym do teologii katolickiej, ale uwzględnia także teologie prawosławną i protestancką.

Lektura *Teologie XX i XXI wieku* przywodzi na myśl inne polskie dzieło: *Leksykon wielkich teologów XX/XXI wieku*, red. J. Majewski, J. Makowski, t. I – Warszawa 2003, t. II – Warszawa 2004, t. III – Warszawa 2006. Obydwa opracowania wzajemnie się dopełniają. *Leksykon wielkich teologów*, który w trzech tomach przybliży osobę i dorobek 91 współczesnych teologów, pozwala wejść w myśl każdego z nich z osobna i patrzeć na dzieło zbawienia z wnętrza serca i umysłu każdego z nich, oferując nam drogę poznania niejako „od szczegółu do ogółu”, a właściwie od osób do całości. Natomiast dzieło o. A. Napiórkowskiego jest próbą uporządkowania bogatej mozaiki współczesnych kierunków teologicznych i zaprasza do poznawczej wędrówki „od ogółu do szczegółu”, od nurtów do osób i dzieł. W samym spisie treści widnieją nazwiska prawie 120 różnych teologów, a także nazwy niektórych ośrodków, środowisk i zjawisk, które nadają poszczególnym nurtom osobowe oblicze. Warto zauważyć, że o ile *Leksykon wielkich teologów XX/XXI wieku* charakteryzuje się stylem eseistycznym, o tyle *Teologie XX i XXI wieku* są napisane językiem bardziej naukowym, z bogatszym instrumentarium przypisów i fachowej terminologii.

Wydaje się, że *Teologie XX i XXI wieku* można polecić nie tylko absolwentom podstawowego kursu teologii czy doktorantom studiów teologicznych, ale także tym teologom, którzy pragnęliby uzupełnić swoją wiedzę na temat kierunków teologicznych, osób i dzieł, którymi nie zajmowali się dotychczas. Nie ulega wątpliwości, że dzieło o. A. Napiórkowskiego uzupełnia brak na polskim rynku publikacji teologicznych.

Andrzej Adam Napiórkowski, prof. dr hab., paulin. Od 2001 r. kieruje katedrą eklezjologii na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Jego badania naukowe dotyczą eklezjologii integralnej, chrystologii fundamentalnej, mariologii i zagadnień ekumenicznych. W latach 2002-2008 pełnił funkcję rektora Wyższego Seminarium Duchownego Ojców paulinów w Krakowie oraz przeora klasztoru na Skałce. Od 2012 r. jest członkiem Komitetu Nauk Teologicznych PAN.

Ks. Sławomir Pawłowski SAC